

16.05.2024

Turun yliopiston lausunto koskien maa- ja metsätalousministeriön luonnosta hallituksen esitykseksi laiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain 11 ja 16 §:n muuttamisesta

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annettua lakia. Vieraslajilakiin lisättäisiin säännös, jolla mahdollistettaisiin miehittämättömien ilma-alusten, eli droonien, hyödyntäminen vieraslajinisäkkäiden pyynnissä. Säännöksellä tehostettaisiin erityisesti supikoiran pyyntiä. Lisäksi muutettaisiin lain säännöstä koskien valtioneuvoston asetuksella säädettävää siirtymäaikaa uusille vieraslajeille. Enimmäissiirtymäaikaa ehdotetaan pidennettäväksi kahdesta vuodesta viiteen vuoteen.

Lausunto:

Suomessa on 23.5.2019 hyväksytty suunnitelma supikoiran ja muiden uusien EU-vieraslajien torjumiseksi osana kansallista hallintasuunnitelmaa EU-alueella merkityksellisille haitallisille vieraslajeille (MMM, 2018).

Droonien käyttö vieraslajinisäkkäiden jäljittämisessä pyynnin aikana tehostaisi erityisesti supikoiran pyyntiä muun muassa saaristo-oloissa. Supikoira ja muut vieraslajinisäkkäät ovat merkittävä uhka luonnon monimuotoisuudelle etenkin saaristossa. Tehokkaamman pyyntimenetelmän mahdollistaminen olisi tarkoituksenmukainen tapa edistää luonnon monimuotoisuutta ja vähentää vieraslajinisäkkäiden aiheuttamia haittoja.

Esityksen on tarkoitus edistää luonnon monimuotoisuuden turvaamista. Nykyinen lainsäädäntö ei mahdollista tehokkaaksi havaitun menetelmän täysimittaista hyödyntämistä haitallisten vieraslajinisäkkäiden torjunnassa. Miehittämätöntä ilma-alusta, eli droonia, saa nykyisellään käyttää vieraslajinisäkkään paikallistamiseen, mutta paikallistamista seuraava jäljitys pyyntitarkoituksessa ei ole sallittua. Droonin käyttö koko pyynnin ajan tehostaisi erityisesti vieraslajinisäkkäiden torjuntaa.

Droonien käyttö tulee kohdistaa pääsääntöisesti lintujen pesimäajan ulkopuolelle, sekä mahdolliset lepäilevät ja ruokailevat linnut huomioon ottaen. Kriittisillä alueilla olevat nisäkäspedot tulisi kuitenkin voida poistaa vielä lintujen pesimäajallakin, mahdollisimman pienellä häiriöllä alueen muulle lajistolle.

Esityksen toinen muutos koskee uusille vieraslajeille asetettavaa siirtymäaikaa. Esityksellä pidennettäisiin myös uusien vieraslajien siirtymäajan enimmäiskesto kahdesta vuodesta viiteen vuoteen. Muutoksella on tarkoitus helpottaa uusien lajien lisäämistä kansallisesti merkityksellisten haitallisten vieraslajien luetteloon.

Turun yliopisto puoltaa maa- ja metsätalousministeriön luonnosta hallituksen esitykseksi laiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain 11 ja 16 §:n muuttamisesta.

Lausunnon laatijat:

Pasi Nurmi (biodiversiteettisyksikkö) ja Kari Kaunisto (biodiversiteettisyksikkö)

Viitattu kirjallisuus:

Maa- ja metsätalousministeriö, 2018, MMM008:00/2018, 829/04.04.08.00/2017